

RAAP-NOTITIE 1448

**Plangebied Nieuwbouwwijk te
Easterwierrum**

Gemeente Littenseradiel

**Archeologisch vooronderzoek: een inventariserend
veldonderzoek**

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Littenseradiel

Titel: Plangebied Nieuwbouwwijk te Easterwierrum, gemeente Littenseradiel;
archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: december 2005

Auteur: *drs. A.M. Bakker*

Bestandsnaam: L:\QXPress\Notities\2005\LIEAS\N01448-LIEAS.doc

Projectcode: LIEAS

Projectleider: drs. A.M. Bakker

Projectmedewerker: J.E. Pruim

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 15037

Autorisatie: drs. H.W. Veenstra

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2005

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: Gemeente Littenseradiel
- *aanleiding onderzoek*: aanleg nieuwbouwwijk
- *datum uitvoering veldwerk*: 15 december 2005

Locatiegegevens

- *plangebied*: aan de noordzijde van Easterwierrum
- *plaats*: Easterwierrum
- *gemeente*: Littenseradiel
- *provincie*: Fryslân
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 10F
- *plangebied in gebruik als*: grasland
- *oppervlakte plangebied*: ca 1ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 178.150/569.660

Onderzoeksvragen

Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) en die valt onder de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>).

Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologisch advies van de provincie Fryslân*: de FAMKE (<http://www.fryslân.nl/binfo/chk/inhoud/stratchk.htm>) adviseert voor de periode Midden Bronstijd t/m Middeleeuwen een karterend booronderzoek 1 (6 boringen per ha met een minimum van 6 boringen per plan). Voor de periode Steentijd t/m Vroege Bronstijd is geen onderzoek noodzakelijk.

- *ARCHIS-waarnemingen en -vondstmeldingen (nationaal Archeologisch Informatie Systeem):*
 - in plangebied: geen
 - in de directe nabijheid (< 300 m): een terrein van hoge archeologische waarde (monumentnr. 10066, CMA-nr. 10F-121). Het betreft een huisterp uit de Late Middeleeuwen (toponiem: Foeghelsangh).

Bodemkundige gegevens

- *bodem volgens bodemkaart* (Stiboka, 1974): kalkarme poldervaagronden bestaande uit klei met een profielverloop 5 (code Mn85C)

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen*: min of meer regelmatig verdeeld over het plangebied
- *gebruikt boormateriaal*: 3 cm guts
- *totaal aantal boringen*: 7
- *minimaal geboorde diepte*: 2,0 m -Mv
- *maximaal geboorde diepte*: 3,5 m -Mv
- *boorbeschrijvingen*: lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989)
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met*: meetlinten

Booronderzoek: resultaten

- *beschrijving laagopeenvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogenetisch)*: in het plangebied is de laagopeenvolging van boven naar beneden als volgt: onder een 0,25 tot 0,5 m dikke bouwvoor (sterk siltige of sterk zandige, zwak humeuze, stevige klei soms met puin onbepaald en/of houtskool) liggen natuurlijke kwelderafzettingen (licht bruingrijs tot grijs, sterk siltige of sterk zandige, stevige tot matig stevige, soms zwak humeuze klei met naar beneden toe zandlagen; blauwgrijze, matig stevige tot matig slappe klei soms met een veenlaagje en naar beneden toe met detrituslagen en/of zandlagen en plantenresten; bruingrijs, sterk siltig, matig fijn zand).
- *Archeologische indicatoren in boringen*: geen

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

In het plangebied zijn 7 boringen gezet. De bodem in het plangebied bestaat uit een bouwvoor op natuurlijke kwelderafzettingen. Er zijn geen aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen aangetroffen.

Aanbevelingen

Aangezien geen aanwijzingen zijn gevonden die duiden op de aanwezigheid van (grotere) archeologische nederzettingen, wordt voor het plangebied nieuwbouwwijk te Easterwierrum geen vervolgonderzoek aanbevolen

- *contactpersoon overheid*: G.J. de Langen (provinciaal archeoloog, tel 058-2925487)

- *contactpersoon RAAP*: drs. A.M. Bakker (projectleider RAAP, tel. 0512-589140)

Literatuur

Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Stiboka, 1981. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Toelichting bij de kaartbladen 10 West Sneek, 10 Oost Sneek*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Overzicht van figuren en tabellen

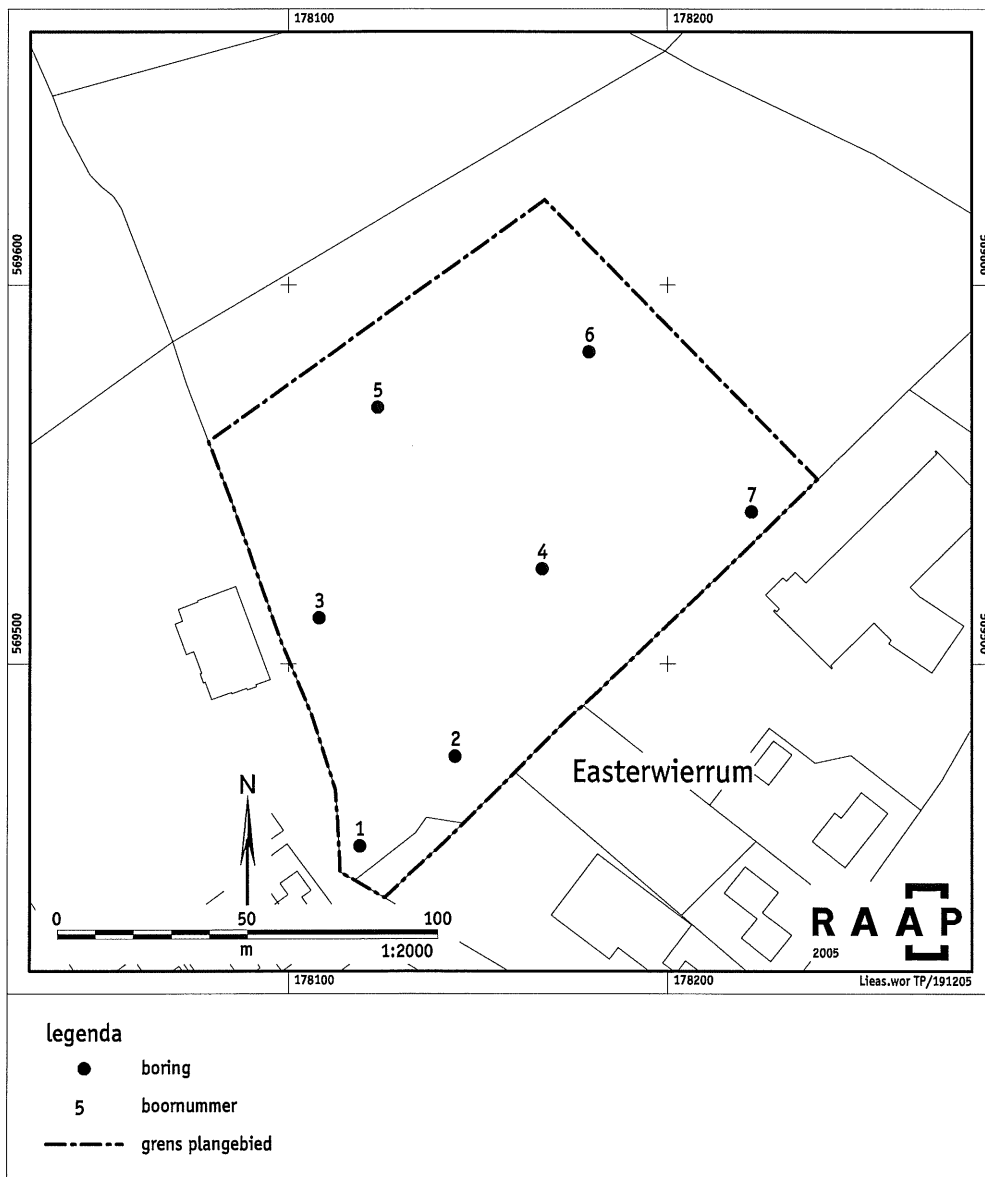
Figuur 1. Boorpuntenkaart

Tabel 1. Archeologische tijdschaal

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

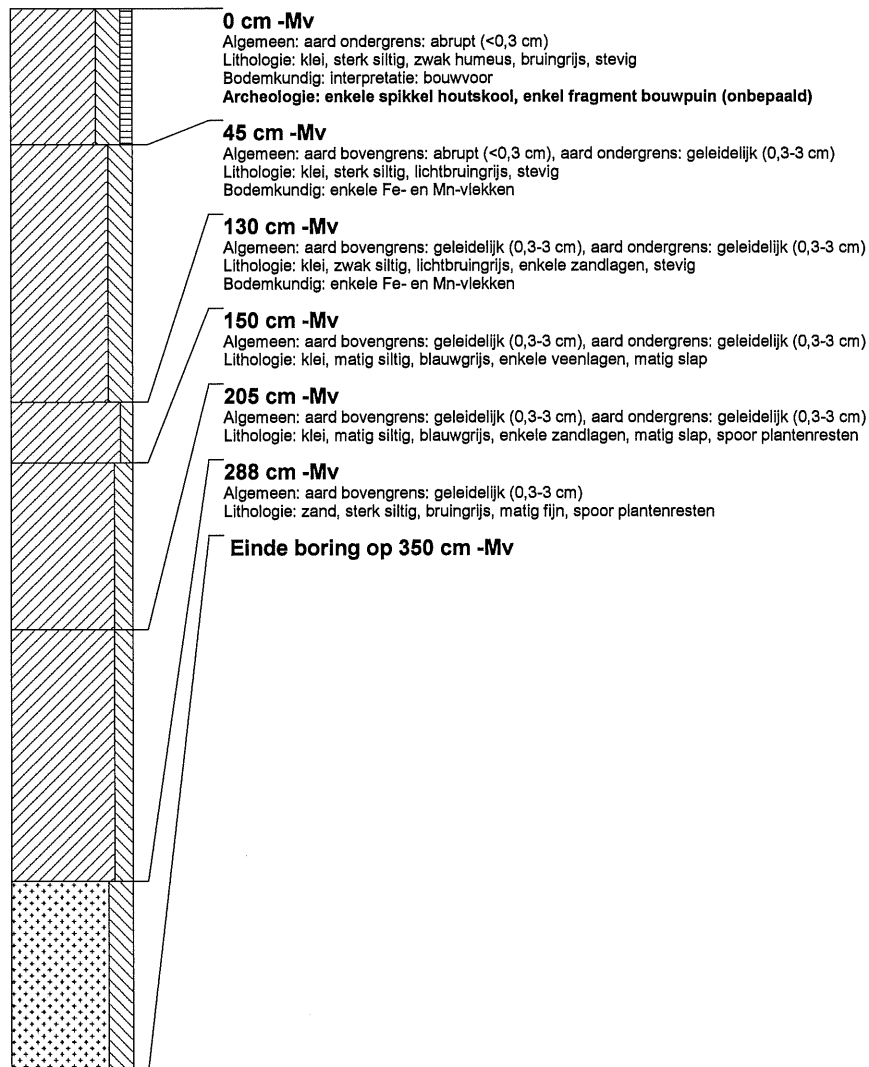
Tabel 1.
Archeologische
tijdschaal.

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

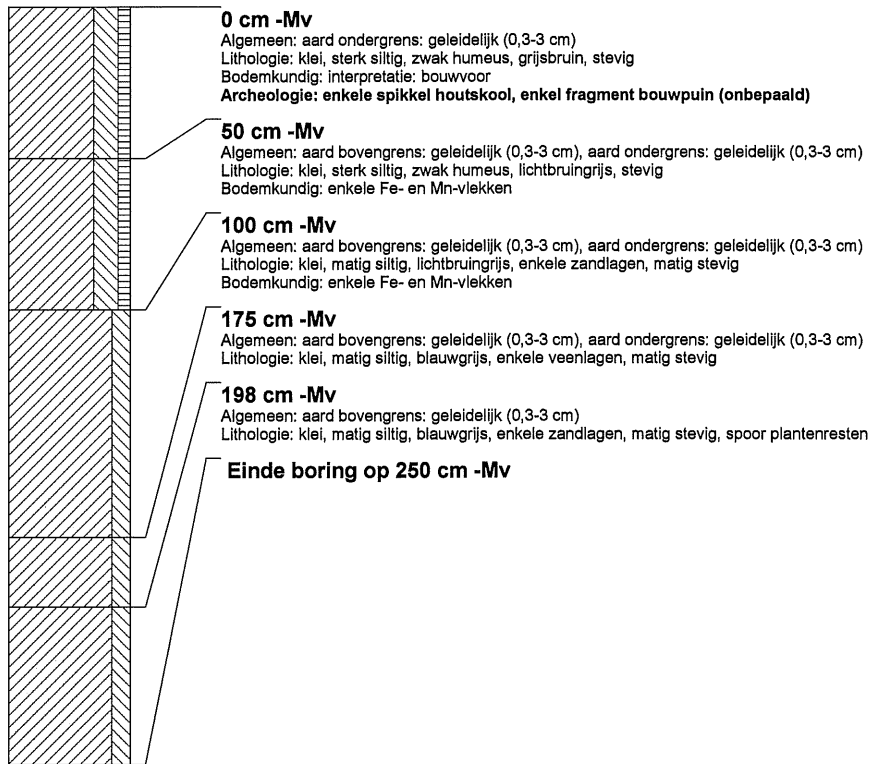
boring: LIEAS-1

beschrijver: AMB/JEP, datum: 15-12-2005, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Fryslân, gemeente: Littenseradiel, plaatsnaam: EASTERWIERRUM, opdrachtgever: Gemeente Littenseradiel, uitvoerder: RAAP Noord

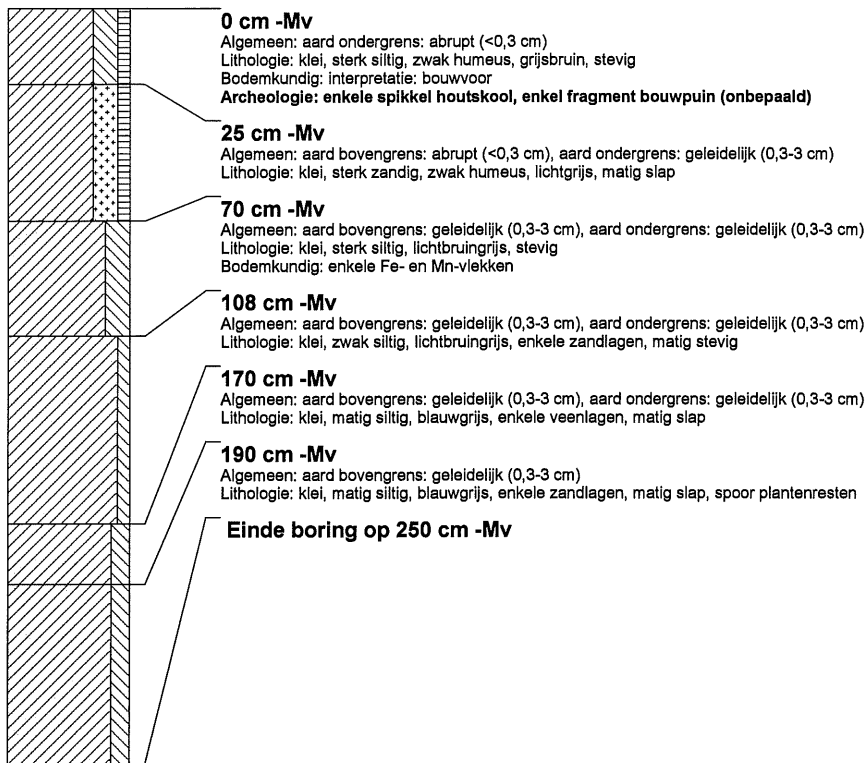

boring: LIEAS-2

beschrijver: AMB/JEP, datum: 15-12-2005, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Fryslân, gemeente: Littenseradiel, plaatsnaam: EASTERWIERRUM, opdrachtgever: Gemeente Littenseradiel, uitvoerder: RAAP Noord

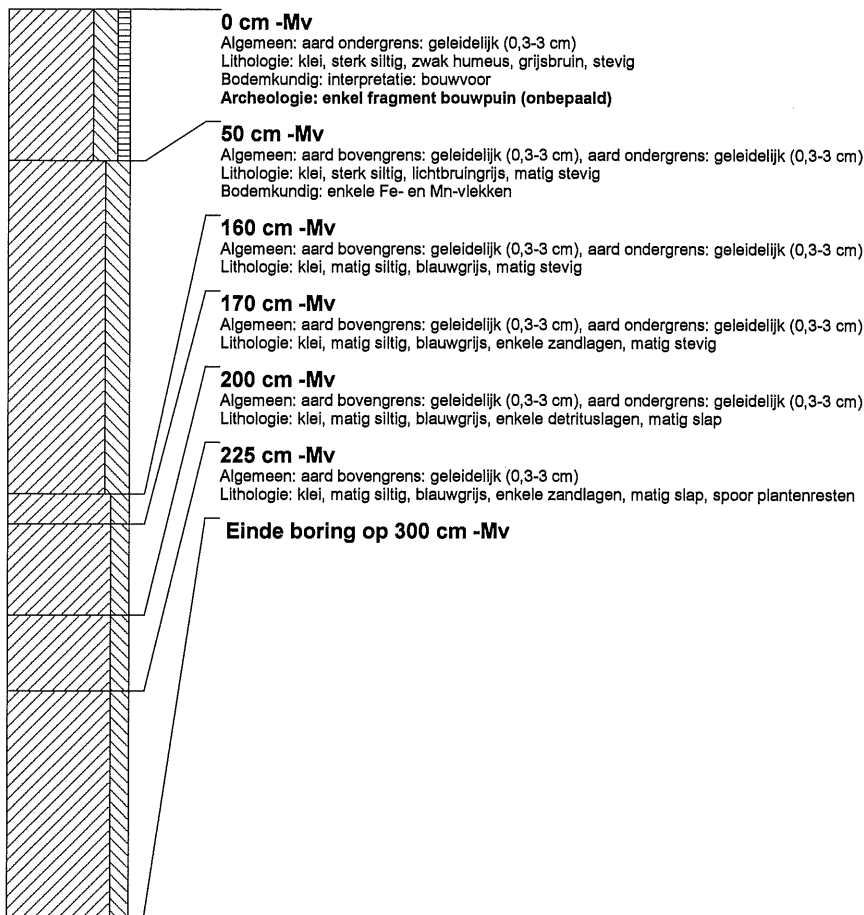
boring: LIEAS-3

beschrijver: AMB/JEP, datum: 15-12-2005, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Fryslân, gemeente: Littenseradiel, plaatsnaam: EASTERWIERRUM, opdrachtgever: Gemeente Littenseradiel, uitvoerder: RAAP Noord

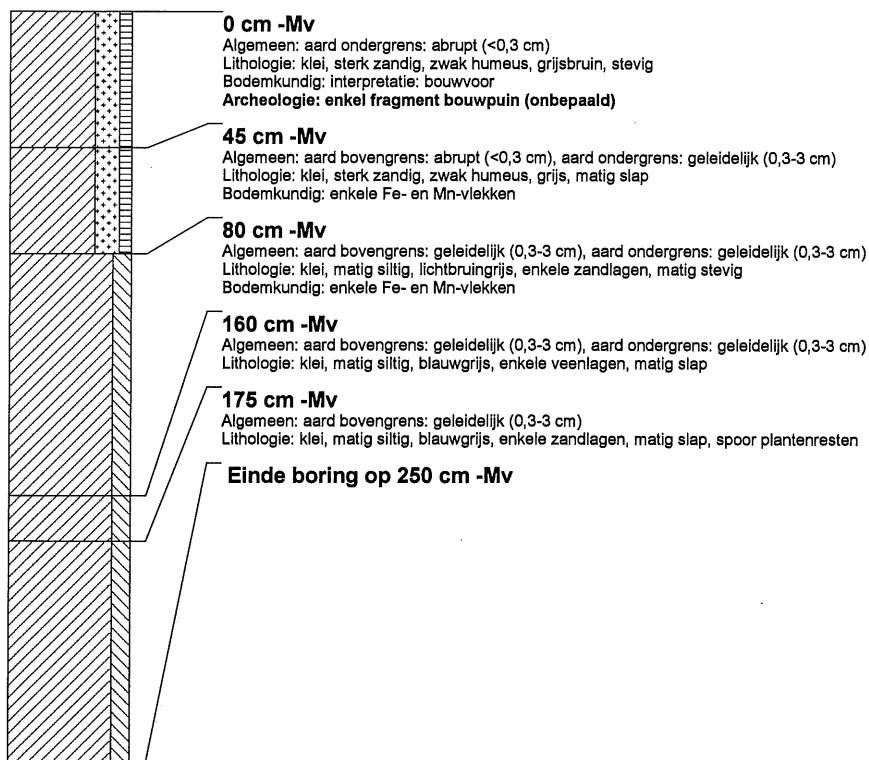

boring: LIEAS-4

beschrijver: AMB/JEP, datum: 15-12-2005, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Fryslân, gemeente: Littenseradiel, plaatsnaam: EASTERWIERRUM, opdrachtgever: Gemeente Littenseradiel, uitvoerder: RAAP Noord

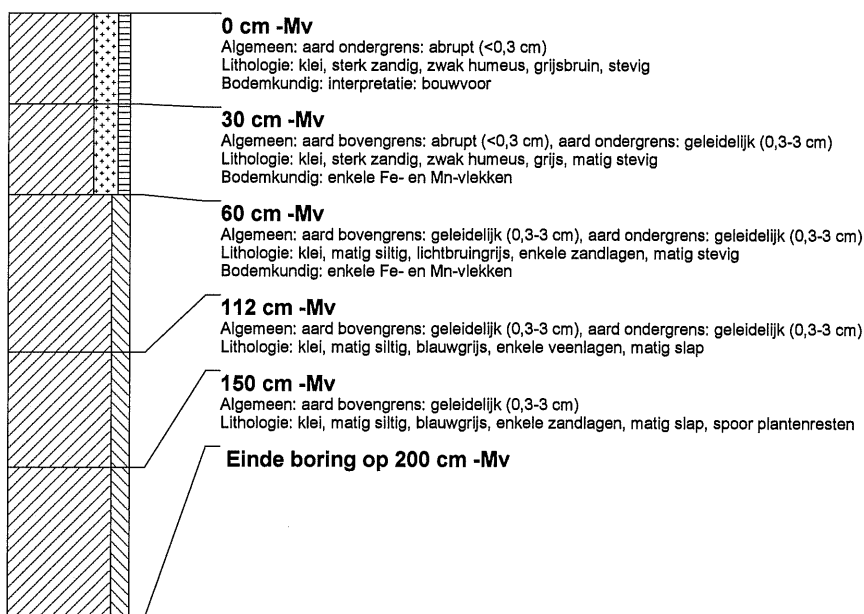
boring: LIEAS-5

beschrijver: AMB/JEP, datum: 15-12-2005, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Fryslân, gemeente: Littenseradiel, plaatsnaam: EASTERWIERRUM, opdrachtgever: Gemeente Littenseradiel, uitvoerder: RAAP Noord

boring: LIEAS-6

beschrijver: AMB/JEP, datum: 15-12-2005, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Fryslân, gemeente: Littenseradiel, plaatsnaam: EASTERWIERRUM, opdrachtgever: Gemeente Littenseradiel, uitvoerder: RAAP Noord

boring: LIEAS-7

beschrijver: AMB/JEP, datum: 15-12-2005, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Fryslân, gemeente: Littenseradiel, plaatsnaam: EASTERWIERRUM, opdrachtgever: Gemeente Littenseradiel, uitvoerder: RAAP Noord

